

A2^r

REVERENDO ATQVE ERV=
 dito uiro domino Magistro Corbi=
 niano Heindel, Concionatori
 Plauenfis Ecclefiaē fidelif=
 fimo, fuo affini cum
 primis charo.
 GRATIAM AC PA=
 cem per Chriftum.
 Miretur quis fortaffe,
 reuerende ac chariffi=
 me domine affinis, ꝑ
 ego homo Theologicis ftudijs, ac græ
 uibus Ecclefiafticæ adminiftrationis
 curis & negotijs implicatus, puerili
 huic opellæ manum admouere uo=
 luerim. At mihi ita libuit, non qui=
 dem illa grauiora omitttere, fed illis
 qua poteft fieri diligentia, curatis, mo
 dicam temporis portiunculam etiam
 huic rei decidere, quantam uidelicet
 (atq̄ utinam non maiorem)nonnulli
 fibi licere putant impendere uel pi=
 fcationi, uel aleæ, uel potationi, uel
 fomno, aut certè ociofæ deambula=
 A2 tioni.

A2^v

EPISTOLA

tioni. Vnde & mihi licere hoc puto, atq; id eo magis, quòd in ea sim sententia, puerorum studijs quacunq; ratione confulere, nulli statui indecorum esse, quando constat Christum Dei filium, Dominum summum, nõ indignum se putasse ad pueros amanter amplectendos se familiarissimè demittere, ut Euangelistarum testantur hystoriæ. Cæterum quod ad formulas hæc pueriles colligendas pertinet, non te fugit, me quidem cœpisse, cum Ludimoderatoris provinciam isthuc adhuc administrarem, eiusq; officij mei ratio id operis tum certis ex causis à me postularet. Sed quo minus tum fuerit absoluta hæc opella, nostri non tam per me, quam per Chalcographos tetisse. Iam uero quia cõstat plerasq; Scholas partearum formularum aliquandiu ufurpata etiam reliquas studiose desiderare, nolui illarum commoditati hac in re longius deesse, sed olim ex parte col-

A3^r

DEDICATORIA.

te collectas nunc demum abfoluere uifum eft. Quo uerò confilio uerba Terentij nonnihil alicubi mutata ad puerilem ufum accommodauerim, facile cuius docto patere puto. Nam plurimum refert ad citò parandam latini fermonis facultatem, uerfari puerum in eiufmodi locutionum lectione, quæ ad ufum cotidianũ quàm maxime funt accommodatæ. Videmus enim qua facilitate infantes ueraculum fermonem percipiunt, eo quod fubinde audiunt in colloquijs domesticis, quæ ad cotidianum de rebus familiarib. dicendi ufum pertinent. Quod fi nihil audirent, nifi graues, & ab ufu rerum puerilium remotas eloquentium uirorũ orationes, quando ex ijs cotidiani fermonis facultatem effent confequuturi? nunquam aut tardiffimè. Itaque & Latinæ quidem linguæ rudibus adhuc pueris noftris, ut fanè conuenit optimos autores proponi, qui uerba & dicendi for-

A3^v

EPISTOLA

mulas purè latinas suppeditent, ita eodem statim ad usum puerilem atque temperare est consultissimum, dum ipsi aliquando per ætatem eos autores integros euoluere, ac de eorum sententia plenè cognoscere poterunt. Id ipsum ergo etiam in hoc optimo latini sermonis autore Terentio puerorum gratia facere non sum ueritus. Colligens etiam alioqui eas potissimum formulas, quæ puerilibus colloquijs uidebantur idoneæ, relictis interim illis, quæ, ut ad grandiores ætatem pertinent, ita ab ea sola commodissime discuntur. Vernaculum quoque sermonem interponere uolui, non qualem ubique uerbum uerbo redditum exigeret, sed nostræ Teutonicæ linguæ conuenientem, germanamque eius phrasin referentem. Male enim consulunt puerorum futuri, qui in Latinis uernaculo idiomate reddendis passim (ut ita dicam) latinifant, linguarumque diuersarum phrasas

A4^r

DEDICATORIA.

phrafes ac proprietates inter fe confundūt. Tandem & numerum denarium nō temerc adieci, Maiore enim uoluptate his edificendis dant operam, cum fentiunt fe iam hunc iam illum numerum edificendo superaffe. Iam fi pueritiæ formatores harum formularum uisum omnes recte tenent, ac commode illis proponant, non est dubium, quin hoc, quicquid est laboris, ingentem sit fructum pueris allaturum. Qui quidem illis ut feliciffime cedat, ex animo precor. Tibi uerò affinis iucundiffime, hanc interim qualemcunq; opellam nominatim dedicare uolui, tum quòd eius Scholæ, cuius gratia primum hæc formulas colligere sum aggressus, fideliter iuxta ac feliciter Superatendentem agas, tum ut effet aliquod pignus mei sinceri erga te amoris, non quidem nuper adeo ex affinitate tantum conflati, sed quem nobis ingeniorum, ftudiorumq; fimilitudo iam

A 4 olim

A4^v

EPISTOLA.

olim conciliatum, mutua huc ufque
benevolentia fouit & auxit. Postre=
mo etiam paruuli tui Ioannis non
parua mihi habita est ratio, cuius fu=
turis Christo aspirante studio, iam
tum amanter prouidere, & fideliter
confulere cupiam. De hoc ergo mihi
polliceor, ubi ad eam ætatem perue=
nerit, qua his discendis poterit ope=
ram dare, eum maiore studio & be=
nevolentia hæc formulas cognitu=
rum, ubi uiderit eas parenti suo dul=
cissimo, à propinquo itidem amicis=
simo nominatim esse dedicatas. Tu
ergo quicquid hoc est opellæ, uel in
filioli tui gratiam boni à me confule,
ac bene cum tuis omnibus uale. Da=
tæ ex Oelfnitz sabbato post
Exaudi, Anno Do=
mini 1545.

Paulus Perdix Pastor
Oelßnicensis
T. A.